

Ο ΕΡΜΗΣ

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΝΗΣΟΥ ΣΥΡΟΥ

ΕΜΠΟΡΙΚΗ, ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΚΑΙ ΤΩΝ ΙΑΓΓΕΛΙΩΝ

Ἐκδίδεται κατὰ Σάββατον.

Τιμὴ ἑτησία τῆς ἑφημερίδος ἐντὸς τῆς ἰπικρατείας δραχ. 30. καὶ ἐκτὸς 36
Τιμὴ καταχωρήσεως διὰ τὰ δικασικὰ λεπ. 12 δι' ἑκάστην γραμμὴν

Ὡς περ ἐν τοῖς πολέμοις συμφέρι τοὺς εὐψυχότατους πρώτους τάττειν, οὕτως ἐν ταῖς πολιταίαις λυσιτελεῖ τοὺς φρονιμοτάτους καὶ δικαιοτάτους προσταναὶ του τλήθει. « Ἀριστοτέλης. »

ΕΡΜΟΥΠΟΛΙΣ

Συνέχεια τοῦ περὶ Ἀνατολικῆς
Ζητήματος ἄρθρου
(Ἴδε τὸ παρελθὸν φύλ.)

Ἄν ἡ διπλωματία τῆς Εὐρώπης, ἤθελεν ἕνασ χολήν χωρὶς νὰ διατάσῃ ποσὼς ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τοῦτε τῆς περηνόμικς τῶν Τούρκων ὡς τινες κατέκτησαν τὸς εὐρωπαϊκὰς ἐπαρχίας, τὰ πάντα τότε ἤθελεν εἶναι εὐκόλα, διότι δὲν ἤθελε πρόκεισθαι πλέον παρὰ νὰ ἀποδοθῶν εἰς ἕκαστον τὰ δικαιώματά του, τὰ ὅποια ὁ καιρὸς δὲν ἤδου νήθη νὰ παρκαράψῃ, ἢ τὰ ὅποια σώζονται εἰσέτι, καὶ ἐνώπιον ἀκόμη αὐτῶν τῶν ἀγρίων ἐξουσιαστῶν των, εἴτινες δὲν ἐνόμισαν ποτὶ δὲ δύνανται νὰ τὰ καταστρέψωσιν ἐξ ὀλοκλήρου, διότι, μετὸν τρόπον τῆς εἰς τὰ μέρη αὐτὰ καὶ εἰς αὐτὴν τὴν πρωτεύουσαν ἀποκαταστάσεως των, ἀπέδειξαν δὲν ἔχουν καμμίαν ἐμπιστοσύνην εἰς τὴν κυριαρχίαν των, καὶ ἔμειναν ὡς στρατὸς εἰς τὰ πεδία, καὶ ὄχι ὡς κυβέρνησις νόμιμος.

Καὶ πραγματικῶς, εἰ εἶναι οἱ Τούρκοι οὗτοι κατακτηταὶ! καὶ τίποτε περισσύτερον εἰ κατακτηθέντες εἶναι τὴν σήμερον πλέον πολυκλήρῳ, πλέον μεγάλῳ, πλέον δυνατοῖ παρατεὺς νικητὰς! Οἱ πρώτοι πρέπει νὰ ἀναλάβωσιν τὰ δικαιώματά των, οἱ δεύτεροι πρέπει νὰ ἀναχωρήσωσιν, καὶ ἡ Εὐρώπη τοσοῦτον μεγάλη, τοσοῦτον δυνατὴ, τοσοῦτον πολυκλήρῳ, ἥτις ἔχει χρεὶν ἡτυχίης, θέλει μείνει ἀναεὺς κατὰμαγευμένη, ἐνῶ ἡ μάχηρα τοῦ Μωάμεθ ὅς καταπαγώη ἀπὸ τὴν σκωρίαν, καὶ δὲν θέλει τολμήσει νὰ ἀντιπαρατάξῃ τὰ συμφέροντα τῶν 227 ἑκατομμυρίων χριστιανῶν μετὰ τὰ συμφέροντα τῶν 7 ἑκατομμυρίων μουσουλμάνων τῆς!

Τὸ δικαίωμα τοῦ ἀποδιώκειν τὸν ξένον δὲν διαγράφεται ποτὲ!! Οἱ Ἰσπανοὶ μετὰ ἐξουσιαστικῶν χρόνων, ἀπέδιώξαν τοὺς Μαύρους τοὺς Μαύρους αὐτοὺς οἵτινες δὲν ἦσαν, ὡς οἱ Τούρκοι, κτηνώδεις κυριαρχαὶ, ἀλλ' ἄνθρωποι ἰσχυροὶ μετὰ ἐπιστήμης, μετὰ τέχνας, ἢ μετὰ πολιτισμὸν· οἱ λαοὶ τῆς Εὐρώπης μετὰ τετρακόσια ἔτη δύνανται ἐξαίρετα νὰ εἰπωσιν εἰς τοὺς Τούρκους νὰ ἀναχωρήσωσιν, καὶ νὰ τοὺς διώξωσιν ἂν ἀντισταθῶσιν.

Καὶ πρὸς τί λοιπὸν ἡ Εὐρώπη προφυλάττει τὸσοῦτον καὶ ἀποφεύγει τὸ τοιοῦτον

μέτρον ἐκθέτουσα εἰς κίνδυνον τὴν ἡσυχίαν τῆς; διὰ τινὰ ἑκατομμύρια ἐξ αὐτῶν τῶν ἰσχυρῶν ἀτινα, ὡς οἱ πλανώμενοι κύβητες ἐκ τῶν ὁποίων αἱ πόλεις εἶναι μεμολυσμέναι, εἶναι ἢ αὐτὰ βεβρυμένα διὰ τὴν ζωὴν τὴν ὁποίαν διέχουσι, δὲν ἤξεύρουσι τί νὰ κάμωσιν, τί νὰ γίνωσιν, περιμένουσι μόνον κτηνώδως ἀπὸ ἄλλους καλητέρων κατὰστασιν, τὴν ὁποίαν ἀδυνατοῦσιν οἱ ἴδιοι νὰ εὐρῶσιν, καὶ ἤτις δὲν δύνανται νὰ ὑπάρξῃ παρὰ εἰς ἕν σύστημα.

- 1.) Πολιτικῆς καὶ πολιτικῆς ἰσότητος.
- 2.) Εἰς ἐντελῶς θρησκευτικὴν ἐλευθερίαν.
- 3.) Εἰς τὸν διαχωρισμὸν τοῦ πνευματικοῦ ἀπὸ τοῦ κοσμικοῦ.
- 4.) Εἰς τὸ δικαίωμα τῆς κυριότητος συγχωρούμενον πρὸς τοὺς ξένους, εἰς τὰς ἐπαρχίας αἵτινες θέλουσι μείνει διὰ τοὺς Τούρκους.

Ὁμολογοῦμεν εὐλικρινῶς δὲ ἡμεῖς ἐνησυχίη μενμεγάλως ἐπ' αὐτοῦ τοῦ ἐδάφους τῆς περηνόμικς τῶν Τούρκων κατακτήσεως τῶν εὐρωπαϊκῶν ἐπαρχιῶν, διὰ νὰ συνθέσωμεν τὸ σύστημα τὸ ὁποῖον θέλωμεν ἀπὸ τοῦδε νὰ ἐπιστηρίσωμεν, διότι, λαμβανόμενου τοῦ πράγματος ὑπὸ αὐτὴν τὴν δικαίαν καὶ ὀρθοτάτην σκέψιν, τὰ πάντα εἶναι εὐκόλα, καὶ διότι ἡ Εὐρώπη δύναται οὕτω νὰ προλαβῇ ὅλα τὰ ἐπαπειλούμενα αὐτὴν δυστυχήματα, νὰ ἀσφαλίσῃ διὰ πολλὴ διάστημα καιροῦ στερεὰν εἰρήνην καὶ μίαν εἰς τοὺς ἰσχυροὺς καὶ κωλύουσιν αὐτοὺς τόπους κίνησιν τοῦ λαοῦ τῆς, νὰ ἀνοίξῃ διεξόδους εἰς τὰ προϊόντα τῶν χειροτεχνιμάτων τῆς, τέλος, νὰ ἐκπληρώτῃ τὴν ἐκ θείας προνοίας ἀποστολήν ἥτις ἐδόθη εἰς τὸν νοῦν, διὰ νὰ ὀδηγῇ ἐκείνους οἵτινες ἔχουν ἔλλειψιν αὐτοῦ, καὶ νὰ ἐργασθῇ προσέτι εἰς τὸν τρόπον ὅσπερ νὰ διατηρήτῃ ἀκόμη αὐτὸ τὸ ὀθωμανικὸν κράτος τὸ ὁποῖον προῶρισται ἀφεύκτως νὰ χαθῇ, ἂν αὐτὴ δὲν ἐπεμβῇ εἰς τὰς ὑποθέσεις του, ἐπιβάλλουσα εἰς αὐτὸ τὰ σοφικὰ τῆς ζωτηκότητος τὰ ὅποια τοῦ λείπονται διότι οἱ Τούρκοι σήμερον, μετὰ μίαν καμπαλαίαν νομοθεσίαν ἢ ὁποία δὲν ἔχει πλέον παρὰ πολλὰ ὀλίγην ἰσχύον (καὶ σημειωτέον δὲ οἱ ὀθωμανοὶ ἔχουσι ὅλα τὰ κακὰ τὰ ὅποια ἀπαγορεύονται ἀπὸ τὸ Κοράνιον) ἐπὶ παρουσίαν νέων νομοθεσιῶν τὰς ὁποίας οὐδόλως ἐνοουσίωσιν, οὐδέ δύνανται ἀκόμη νὰ ἐννοήσωσιν, εὐρίσκονται πάντη ἀνίκανοι νὰ ἐκτιμήσωσιν τὴν κατὰστασίν των καὶ νὰ ἀποφασίσωσιν τίποτε ἀπ' ἐκτου

των διὰ νὰ τὴν μεταλλάξωσιν κατὰ τὸν ὠφέλιμον τρόπον.

Λέγομεν λοιπὸν ὅτι ἡ εἰρηνικὴ λύσις ὅλων τῶν πολιτικῶν δυσκολιῶν ἐπὶ τῶν ὁπίων ἀσφαλίζεται ἤδη ἡ εὐρωπαϊκὴ διπλωματία ὡς πρὸς τὰς ὑποθέσεις τῆς Ἀνατολῆς εἶναι, νὰ δοθῇ καλητέρη τύχη εἰς τὰς εὐρωπαϊκὰς ἐπαρχίας (ἐν τῷ παρόντι ἐξουσιαζομένης ἀπὸ τὸ φίλον ὄμμα τοῦ Τούρκου, διότι μόλις εὐρίσκονται εἰς αὐτὰς Τούρκοι), ἀλλ' ὅτι διὰ τοῦτο πρέπει ἐξ ἀπορρίψεως νὰ ληφθῇ ὑπ' ὄψιν τὸ προτεινόμενον παρ' ἡμῶν ζήτημα, τὸ παράνομον τῶν δικαιοματιῶν τῶν Τούρκων εἰς τὴν ἐξουσιολογίαν τῆς κατοχῆς τῶν εὐρωπαϊκῶν ἐπαρχιῶν, καὶ νὰ τεθῇ πᾶς τις ἀνευδιότιστος ἐπὶ τοῦ ἐδάφους αὐτοῦ, ὅπου νομίζομεν δὲ εὐρίσκονται συνδεδεμένα τὰ συμφέροντα τῆς διατηρήσεως τῆς εὐρωπαϊκῆς ἰσορροσίας, τοῦ καλοῦ τῆς ἀνθρωπότητος καὶ τῆς γενικῆς εἰρήνης.

Ὡς ἐμῶσιν ἤδη εἰς τὴν ἐξέτασιν τῶν ἐξ προτάσεων τῶν ἀναγομένων εἰς τὰ ἰδιαιτέρη συμφέροντα ἑκάστης δυνάμεως ἐμπεριπεπλεγμένης εἰς τὸ μέγχι τοῦτο ζήτημα τῆς Ἀνατολῆς.

Τὸ πρώτιστον ἀπ' ὅλα εἶναι τὸ συμφέρον τῆς ἰδέας αὐτῆς ὀθωμανικῆς κυβερνήσεως. Ἄς εἰπωμεν ἂν, καὶ αὐτὴ ὡς τούτως, δὲν ἔχει πραγματικὴν ὠφέλειαν, καὶ (δὲν λαλοῦμεν περὶ ὠφέλειας φανταστικῆς, ἢ παραγομένης ἀπὸ κενοδοξίαν, ἀλλὰ θετικῆς, εἰς τὴν εἰρηνικὴν λύσιν αὐτῶν διὰ τῆς συναρμολογίας τῆν ὁποίαν ἐπροτεινόμεθα.

Διὰ νὰ ἐννοήσῃ τις τὸ ζήτημα τοῦτο, πρέπει προηγουμένως νὰ παραδεχθῇ τὸ ἔξῃς ἀναγιγνώσκον διδόμενον.

Ὅτι τὸ ὀθωμανικὸν κράτος, μετὰ τοὺς ἐκτεταμένους, ἀλλ' ἐρημωμένους, ἀφανισμένους, διεφθαρμένους τόπους του μετὰ τὰ ἐνεστώτα στοιχεία τοῦ ὀργανισμοῦ του (καὶ διὰ νὰ εἰπωμεν καλῆτερον τοῦ ὀργανισμοῦ του, διότι δὲν ὑπάρχει θετικῶς πλέον ἐν τῷ παρόντι τίποτε ὀργανισμὸν εἰς τὴν Τουρκίαν), μετὰ τὴν ἀμάθειαν, μετὰ τὴν ἀκόρεστον ἐπιθυμίαν, τὴν ὀκνηρίαν τῶν ὑπαλλήλων του, οἵτινες δὲν ἤθελεν δύνασθαι νὰ κάμωσιν τίποτε πλέον ἂν δὲν ἔχον πάντοτε πλησίον των ἕνα Ἀρμένιον διὰ νὰ κάμῃ τοὺς λογαριασμοὺς των, καὶ ἕνα γραικὸν διὰ νὰ τοὺς συμβουλεύῃ μετὰ τὴν κακοήθειαν τῆς κοινωνίας του καὶ μετὰ τὰ κακὰ τοῦ ἐξευγενισμοῦ τὰ ὅποια παρεδόθη, μετὰ τὰ ἀντιπαθητικὰ συμφέροντα, ἀδικόπως κατεστρεπτικὰ,

τά ὅποια ἐνεργούντα κατ' αὐτῆς· αὐτὸ τὸ κράτος, λέγοντες, ἐπαπειλεῖται ἀπὸ μίαν καταστροφὴν, καὶ αὐτὴν πολλαπλοῦσα χῆ, τὴν ὅποιαν ἠδύνατο νὰ προλάβῃ μία μεγίστη, δραστήριος, καὶ ἔμφρων ἀναμόρφωσις, γινομένη ἐν κεντρῷ δέοντι, ἂν, εἰς τὴν ἐποχὴν τῆς καταστροφῆς τῶν γιαννιζάρων, αὕτη προώδευεν ἐπὶ τῆς ὁδοῦ τὴν ὅποιαν ἠνοιξεν ἡ πρῶξις αὐτῆ, ἀλλ' ἦτις τὴν σήμερον θέλει εἰσθαι ἀφύκτως χωρὶς ἀποτέλεσμα· ἐν πρώτοις διότι ἡ διάλυσις προβαίνει γιαννιζαίως ἐλασσι ἀπὸ τὴν ἐποχὴν αὐτῆν· διότι ἡ ἀναμόρφωσις ἀπαιτεῖται νὰ ἐφαρμοσθῇ εἰς πολὺ μεγαλύτεραν ἔκτασιν ἐπαρχιῶν· καὶ θέλει εἰσθαι διὰ τοῦτο καὶ μόνον ἀναμώδιος, ἕνεκα τῆς ἐλλείψεως τῶν τύπων ἀπαιτουμένων εἰς τὴν καλὴν συνεννόησιν ἀφορῶσαν τὴν ἐκτέλεσιν τῆς· καὶ διότι ὁ ἴδιος ἀρχηγὸς τοῦ κράτους εἶναι ἀναντιρρήτως ἀνεπιτήδειος νὰ διευθύνῃ μίαν τοιαύτην ἐπιχείρησιν, καὶ δὲν ἔχει καὶ νῦν ἀπερίουτον ἐκὰνὸν εἰς τὸ μέγα ἔργον τοῦτο ἄνθρωπον.

Βέβαια ὅταν προῖδεκαεξ ἔτη ἐφάνη ὁ σουλτάν Μαχμούτ, νέος δυνατὸς καὶ εὐρωστος, ἐμφυχωμένος ἀπὸ τὴν ἐπιθυμίαν τῆς ἀναμορφώσεως αὐτῆς, ὅτι ἀναγνωρίζει τὴν ὠφελειαν, καὶ ἐπιχειρεῖται, διὰ νὰ τὴν ἐπιτύχῃ, τὴν τρομερὰν καταστροφὴν τῶν γιαννιζάρων, καθὲς ἐπίστευσεν ὅτι ἠθέλην ἀκολουθῆσαι τὸ διὰ τῶν τοιαύτων θυσιῶν καθιδρυθὲν στάδιον· ὅτι μία ἀναμόρφωσις οὕτω ἀκριβῶς ἀγορασμένη θέλει παράξῃ εὐτυχὴ ἀποτελέσματα· ὅτι τέλος ἀπὸ αὐτῆν τὴν μεγάλην πράξιν θέλει χρονολογεῖσθαι ἡ ἀναγέννησις τοῦ Ὄθωμανικοῦ κράτους.

Δὲν ἔγεινε τίποτε· ὁ σουλτάν Μαχμούτ ἄρχισε πολλὰ πράγματα, καὶ δὲν ἐτελείωσε τίποτε δὲν ἤξευρεν ἀκόμη νὰ στείλῃ καμμίαν ἑκατοστήν ἀπὸ τοὺς ἰδικούς του εἰς τὴν Εὐρώπην διὰ νὰ διδασθῶσι, οὐδὲ νὰ σχηματίσῃ μίαν ὁμάδα ἀνθρώπων ἰκανῶν νὰ ἐννοήσωσι τὸν στοχασμὸν τοῦ ἢ νὰ τὸν βοηθήσωσι εἰς τὸ ἔργον τῆ, νὰ συσῆθῃ οὐδὲ τὴν ἐκπαιδεύουσιν εἰς τὸν τόπον του. Ὅσον οὐπω βεβαρυμένος ἀπὸ τὰ προσκόμματα τὰ ὅποια δὲν ἤξευρε νὰ προῖδῃ οὐδὲ νὰ ὑπερνικήσῃ, δεδομένος εἰς ὅλας τὰς κακοηθείας τῶν ἀνθρώπων τοῦ εἴδους του, εἰς τὴν ὑπερμετρον μέθην, μὴ γνωρίζων νὰ δώσῃ καμμίαν εἰς κανέν πρᾶγμα συνέπειαν, ἔχων πάντοτε ἐπιθυμίαν ἄτακτον ἀναμορφώσεως, ἀλλὰ μὴ ἀναμορφῶντων τίποτε, ἀφανίζων παλαιὸν ὀργανισμόν, χωρὶς νὰ ἤξευρε νὰ παραδεχθῇ νέον, ἔδειξε φανερά ὅτι ἡ καταστροφὴ τῶν γιαννιζάρων δὲν ἔγεινε δι' ἄλλο εἰμὴ διὰ νὰ ἀσφαλίσῃ τὸ ἄτομόν του· καὶ εἰς ἡλικίαν πεντήκοντα δύο ἐτῶν τὴν 27 Ἰουνίου 1838, ἀπέθανεν ἀπὸ τὴν κραιπάλην, μὴ δυνηθεὶς οὕτω νὰ δώσῃ εἰς τὸν υἱὸν του ὅστις ἐμελλε νὰ τὸν διαδεχθῇ τὴν παραμικρὰν εὐρωπαϊκὴν διδασκαλίαν, καὶ χωρὶς νὰ τὸν δώσῃ νὰ ἐννοήσῃ τὰ μέσα δι' ὧν νὰ δυνηθῇ νὰ ἐγκαταλίψῃ τὴν ζωὴν αὐτὴν μετὰ τὴν ὅποιαν δὲν ἐκτιμᾷ εἰμὴ τὴν εὐχαρίστησιν μόνον τῶν ἰδίων σαρκικῶν ὀρέξεων, παραλύων οὕτω τὰ ὠραία καὶ γενναῖα προτερήματα μετὰ ὅποια ὁ βασιλοπάις οὗτος φαίνεται προικισμένος.

(ἀκολουθεῖ)

Εἰς τὴν Νομοθετικὴν ἀναγινώσκουμεν τὰ ἀκόλουθα. (συνέχεια περὶ τοῦ κομήτου)

Ὁ Κ. Ἀραγῶ ἐξηκολούθησε τὰς περὶ τοῦ νε

ου κομήτου παρατηρήσεις του. Ὁ ἑνδοξος οὗτος σοφὸς ἐκοινοποίησεν εἰς τὴν Ἀκαδημίαν τῶν ἐπιστημῶν τὰς ὅποιαις ἔλαβεν ὡς πρὸς τὸ ἀντικείμενον τοῦτο σημειώσεις ἀπ' ὅλα σχεδὸν τὰ ἀστροσκοπεῖα τῆς Εὐρώπης, καὶ αἱ σημειώσεις αὗται ἀπιδεικνύουσιν ὅτι εἰς κανέν ἄλλο μέρος δὲν ἐπρατηρήθη ταχύτερον παρὰ τὰ Παρίσια, λέγοντες ἐπρατηρήθη τὸ ὅποιον δὲν θέλει νὰ εἴπῃ ἐφάνη.

Κατὰ τὰς διακοινώσεις τοῦ Κ. Πλανταμούρ τῆς Γενεύης, ὁ Κ. Ἀραγῶ ἠδυνήθη νὰ συνάξῃ, ὑποθέτων τοὺς λογαριασμοὺς τοῦ παρατηρητοῦ αὐτοῦ καθ' ὅλα ἀκριβεῖς, ὅτι ὁ κομήτης εἰσέδη τὴν 27 Φεβρουαρίου εἰς τὴν φωτινὴν ὕλην τοῦ ἡλίου. Τὸ ἀποτέλεσμα τοῦτο ἠθέλην εἰσθαι πολὺ γόνιμον σημαντικῶν συνεπειῶν ὥστε νὰ ἀπαίτη τὴν ἀνευ ἀναβολῆς ζήτησιν τῆς ἐπιβεβαιώσεως. Οὕτως, ὁ Κ. Ἀραγῶ μόλις ἔλαβε τὴν ἐπιστολὴν ἀπὸ τὴν Γενεύην, εἰς τὰς 27 Μαρτίου, καὶ ἀμέσως ἐπεβόρτισε τρεῖς ἀπὸ τοὺς μαθητὰς τῆς ἀστρονομίας τοῦ Ἀστροσκοπεῖου, νὰ λογηθῶσιν ἐκ νέου τὴν τροχίαν λαμβάνοντες εἰς βοήθειαν τὰς δύο εἰς Παρίσια παρατηρήσεις καὶ τὴν τρίτην τοῦ Κ. Πλανταμούρου παρατήρησιν. Ὁ λογηθῶν ἀστρονόμος οὗτος, ἐνεργηθεὶς ὀλιγώτερον τῶν πέντε ὠρῶν ἀπὸ τοὺς ΚΚ. Λωγίρον καὶ Βίκτωρ Μωβαίε παρήξῃ μίαν ἀπὸ τὸ περιήλιον ἀπόστασιν πολὺ μεγαλύτεραν ἀπὸ ἐκείνην τοῦ Πλανταμούρου, ἥτις κατεῖχε τὸ ἄστρον πολὺ μακρὰν ἀπὸ τὴν φωτοσφαίραν τοῦ ἡλίου.

Ἐπειτα, ἡ τρίτη παρατήρησις ἥτις δὲν εἶχε γείνει ἀκόμη εἰς Παρίσια ἀπὸ τοὺς ἀστρονόμους διὰ νὰ προσδιορίσῃ τὴν τροχίαν, ἔγεινε καὶ αὐτῆ, καὶ οἱ λογηθῶντες τῶν καταστρέφου ἐκείνους τοῦ Κ. Πλανταμούρ. Ἐξάγεται ἐξ αὐτῶν ὅτι ὁ κομήτης εἰς τὸν μεγαλύτερον του πρὸς τὸν ἥλιον προσπλησιασμένον, ἀπῆγε ἀκόμη μακρὰν 32 χιλιάδας λεύγας· καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὴν ταχύτητα μετὰ τὴν ὅποιαν οὗτος διατρέχει, ἡ ἀνθρώπινος φαντασία δυσκολεύεται νὰ τὴν ἐννοήσῃ, εἶναι 10 ἢ 12 λεύγαις (312 μίλ.) εἰς ἕνα δευτέρου λεπτοῦν διέτρεξε 292 εἰς εἰκοσιτέσσαρας ὥρας.

Ἡ ἀπὸ τὴν γῆν ἀπόστασις τοῦ πυρήνος τοῦ κομήτου εἶναι ἀκριβῆς, διότι εἶναι 32 ἑκατομύρια λεύγαις. Ἀλλὰ δὲν ἔχει οὕτως καὶ ὡς πρὸς τὴν κόμην. Τὴν 27 Φεβρουαρίου παρελθόντος, κατὰ τὸ μεσονύκτιον, ὑπῆρξε ἑλλειψὶς ἡλίου ἐκ τοῦ κομήτου ἡ ἑλλειψὶς αὕτη δὲν ἠδύνατο νὰ ὑπάρξῃ ὁρατὴ εἰς τὸ ἰδικόν μας ἡμισφαίριον, ἀναμφοβῶλως· ἀλλ' ἐπειδὴ καὶ ἡ κόμη τοῦ κομήτου εἶναι μακρὰ 33 ἑκατομύρια λευγῶν, ἡ κόμη αὕτη ἠδύνατο νὰ σαρώσῃ τὸν πλανήτην μας (τὴν γῆν) καὶ νὰ μᾶς ἐμπεριτυλίξῃ κατὰ ἀλήθειαν εἰς τὴν οὐσίαν του εἰς διάστημα πολλὰ σύντομον. Δὲν ἔλειψε, διὰ νὰ κατασταθῶμεν μάρτυρες τοῦ θαυμαστοῦ τουτου φαινομένου, παρὰ μίαν πολλὰ μικρὰ περίστασις, ἀλλὰ μολοντοῦτο ἀναπόφευκτος, ἥτις εἶναι ὅτι ὁ κομήτης διευδύνη εἰς τὸ ἐπίπεδον τῆς ἐκλειπτικῆς.

Ὁ Κ. Ἀραγῶ ἔδραξε τὴν εὐκαιρίαν διὰ νὰ βεβαιωθῇ καὶ πάλιν ἐκ τῶν ἐπανηλημμένων του τῶν παρατηρήσεων, περὶ τῶν μεγάλων μεταβολῶν τὰς ὅποιαις δοκιμάζει τὸ ζωδιακὸν φῶς εἰς διάστημα καιροῦ πολλὰ σύντομον.

— Εἰς τὸ αὐτὸ φύλλον τῆς ἐφημερίδος ἐμπεριέχεται τὸ ἐξῆς. Ὁ κομήτης κατετάραξε τὸν λαὸν τῆς Πορτογαλλίας. Ἐρέθη ὅτι τὴν 22 Μαρτίου θέλει ἀπολεσθῇ ἡ σφαῖρα τῆς γῆς. Τὴν ἡμέραν αὐτὴν αἱ ἐκκλησίαι ἀπὸ προῖας ἐγέμισαν

ἀπὸ ἀπειρον πλῆθος λαοῦ ὅστις ἤλθε νὰ ἐπιπαισθῇ τὴν ἐξ ὕψους βοήθειαν. Κατ' εὐτυχίαν, οἱ πιστοὶ δὲν ἐπᾶθον τίποτε ἀπὸ τὸν φόβον.

— Εἰς τὸ ἐπόμενον φύλλον ἦτοι τῆς 7. Ἀπριλίου. Ὁ Ἀστρονόμος Ἐρσχιελ γράφει ἀπὸ τὸ Καλιφόρνι, Ἀβούρς-Κεντ τὴν 31 Μαρτίου, εἰς τὸν (Times), ὅτι δὲν δύναται νὰ παραδεχθῇ ὡς ζωδιακὸν φῶς ἢ ὅχι ὡς κόμην ἐνός κομήτου τὴν παρατηρηθεῖσαν ἐσχάτως φωτινὴν εἰς τὸν οὐρανὸν τῆς νύκτος. Τὰ δύο φαινόμενα τοῦ ζωδιακοῦ φωτός κατὰ τῆς λάμπσεως ἐνός κομήτου εἶναι πάντῃ ἕτερογενῆ. Τὸ ζωδιακὸν φῶς δὲν δύναται νὰ φανῇ ποτὲ εἰμὴ εἰς τὸ πείδιον τοῦ ἰσημερινοῦ τοῦ ζωδιακοῦ, ἢ ἐπὶ κατὰ 7 βαθμοὺς κλίσεως πρὸς τὸν ζωδιακόν. Ὁ Κ. Ἐρσχιελ ἴδε ταυτοχρόνως ἢ τὸν κομήτην ἢ τὸ ζωδιακὸν φῶς. Τὸ τελευταῖον τοῦτο φῶς κατέχε τὴν κοινὴν του μεταξὺ τῶν ἀστρῶν θέσιν· εἶχεν ὅλα τὰ χαρακτηριστικὰ σημεῖα, καὶ δὲν ἐμπόδιζε παντελῶς τὴν διάκρισιν τοῦ κομήτου, μετὰ τοῦ ὅποιου ἦτον ἀδύνατον νὰ συγχυθῇ. Ἐπὶ πλέον, αὐτὸς ἴδε τὸν πυρήνα τοῦ κομήτου μετὰ τηλεσκοπίον, καὶ ὁ πυρὴν οὗτος ἐφάνη εἰς αὐτὸν πλησίον τοῦ Ζήτα καὶ τοῦ Ἡτα τοῦ Ἀστερισμοῦ τοῦ Ἡριδανοῦ. Ἡ φωτινὴ ταινία φυλάττει πάντοτε τὴν θέσιν τῆς· ἀλλ' ὁ κομήτης ἀπομακρύνεται μετὰ ταχύτητα ἀπὸ τὴν γῆν, καὶ ἡ ἀπόδειξις τοῦτου εἶναι ἡ ἐξάλειψις ἐνός αὐγοειδούς πλατυτάτου νέφους τὸ ὅποιον κρητηρήθη κατ' ἄρχῃ εἰς τὴν κεντρικὴν γραμμὴν τῆς κόμης ἥτις δὲν ἦτο πλησίον εἰς κανέν ἄστρον, καὶ ἡ ὅποια ἦτο πολλὰ ὀλίγον πεπικνωμένη πρὸς τὸ κέντρον. Τὸ νέφος αὐτὸ ἔγεινε ἄφαντον, καὶ δὲν ἔμεινε εἰμὴ ἡ φωτινὴ ταινία.

Ὁ προφῆσσωρ Σχομαχέρ ἐγράψεν ἀπὸ Ἀλτόνην τὴν 26 Μαρτίου, εἰς τὸν Κ. Ι. Σούτ, ὅτι ὁ Κ. δε Οὐμβόλδος τοῦ ἀνήγγησεν ὅτι εἰς τὸ ἀστροσκοπεῖον τοῦ Βερολίνου, ὁ Κ. Γάλλα ἀνεκάλυψε τὴν κεφαλὴν τοῦ κομήτου εἰς τὸ Ζήτα τοῦ Ἡριδανοῦ· αὕτη ἐφάνη ἐπίσης καὶ ἀπὸ τὸ ἀστροσκοπεῖον τῆς Ἀλτόνης. Ὁ κομήτης εὐρίσκειτο κατὰ τὸ πλησιέστερον τοῦ ἡλίου μέρος τὴν 26 Φεβρουαρίου· ἀπῆγε τότε μακρὰν ἀπὸ τὸ κέντρον τοῦ ἡλίου περὶ τὸ 1/88 τῆς ἀποστάσεως τῆς γῆς ἀπὸ τὸν ἥλιον· ὁ ἐστὶ περὶ τὰ 625,000 μίλια ἀπὸ τὴν ἀπὸφανειαν τοῦ ἡλίου, ἡ δὴ ἢ τρεῖς φορές μακρύτερον ἀπὸ τὴν ἀπόστασιν τῆς σελήνης ἀπὸ τὴν γῆν. Ἐπειτα ὁ κομήτης διεβη μεταξὺ τῆς γῆς καὶ τοῦ ἡλίου, καὶ τότε διαβαίνοντος αὐτοῦ εἰς ὀλίγην ἀπόστασιν ἀπὸ τὴν γῆν, ἐγένετο ὁρατὴ ἡ κόμη· αὐτὸς καταβαίνει τὴν ἐκλειπτικὴν. Ὅσον οὐπω, καθ' ὅσον ὁ κομήτης θέλει πλησιάζει πρὸς τὸν ἥλιον καὶ καταβαίνει κάτωθεν τοῦ ἡμετέρου ὀρίζοντος, ἡ κόμη θέλει ἐλατῶνται κατὰ τὸ μήκος, καὶ κατ' ὀλίγον, ὁ κομήτης καὶ ἡ κόμη του θέλου ἐξαφανισθῇ ἀπορουφόμενα ἀπὸ τὰς ακτίνας τοῦ ἡλίου.

Ἀναγινώσκεται εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κολωνίας τὴν 29.

Κατὰ τὰς ληφθείσας ἐξ Ἀθηνῶν εἰδήσεις τῆς 8. τρέχοντος, αἱ τρεῖς δυνάμεις εἶναι διατεθειμέναι νὰ παρχωρήσωσι εἰς τὴν κυβέρνησιν ἕν μέρος ἐκ τῆς τρίτης σειρᾶς τοῦ δανείου διὰ νὰ τὴν βοηθήσωσι. Λέγεται ὅτι θέλει γίνεαι ἐλάττωσις τοῦ κεφαλαίου διὰ τοὺς προλαβόντας τόκους καὶ τὸ χρεώλυτρον. Κοινῶς λανθάνονται ὅσοι στοχάζονται ὅτι τὰ 60 ἑκατομύρια τοῦ δανείου ἐμῆθκαν ὅλα εἰς τὸ Ἑλληνικὸν Ταμεῖον. Πραγματικῶς, ἀπὸ τῆς πρ

οὐκ αὐτῆς ἐχρησάσθησαν νὰ πληρωθῶσι 12 ἑκατομύρια εἰς τὴν Ὀθ. Πόρταν πρὸς ἀποζημιώσιν τῆς διὰ τὴν παραχώρησιν τῆν ὁποῖαν ἔκαμε τινῶν τόπων πρὸς τὴν Ἑλλάδα, καὶ ἡ κυβέρνησις εὐρέτη ἠναγκασμένη νὰ πληρώσῃ 6 τοῖς 0/0 δι' ἐξόδα τῆς διαπραγματεύσεως. Τὸ Βρετανικὸν μυστικοσυμβούλιον διατάζει ἀκόμη, ἀλλὰ πρέπει ἐπιτέλους νὰ ἀποφασίσῃ νὰ δώσῃ τὴν συνέναισίν τῆς εἰς τὰς δύο ἄλλας δυνάμεις, διότι ἡ Ἑλληνικὴ κυβέρνησις δὲν δύναται εἰς τὴν προῦσαν τῶν πραγμάτων κατάστασιν, νὰ πληρώσῃ τοὺς τόκους τοῦ δανείου εἰς πολλοὺς χρόνους ἀκόμη.

Τὸ μυστικοσυμβούλιον κατέκρινε τὸ οικονομικὸν σύστημα τῆς Ἑλληνικῆς κυβερνήσεως, τὸ ὁποῖον εἶναι κατὰ τοὺς τύπους τῆς Γαλλίας καὶ ἐσύστησε τὴν μεγχλητέραν οικονομίαν. Εἰς τοὺς τελευταίους τούτους καιροὺς ἡ Ἑλληνικὴ κυβέρνησις κατελήθη ἀπὸ πλῆθος ἀναφορῶν διὰ τῶν ὁποίων τῆς ζητεῖται νὰ δώσῃ εἰς τὸν τόπον ὀριστικὸν σύνταγμα. Ἡ Μεγάλη—Βρετανία βοηθεῖ τὴν τάσιν αὐτὴν τῶν πνευμάτων. Ἡ Γωσσία, ἐξ ἐναντίας, τὴν ἀντιπολεμεῖ. Πολλοὶ θέλουσι εἶναι ἐπικυβερνῶν νὰ συστηθῇ ἀντιπροσωπικὴ κυβέρνησις εἰς τὸν τόπον ὅστις δὲν ἐστερεώθη εἰσέτι. Ἀναγκάζεται μίαν προσεχῆς σύμβασις τῶν ὑπαρχουσῶν μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ Πόρτας διαπραγματεύσασθαι.

ΑΕΡΟΣΤΑΤΙΚΗ Η ΑΤΜΑΜΑΞΙΑ

Ἀναγινώσκεται ἡ ἐξῆς περιγραφή εἰς τὴν Σημείωσιν. Ὅταν ἐκκοινοποιήθῃ πρό τιμος κειροῦ ἢ εἰδοποιήσῃς διὰ ἐξήγησιν ἀπὸ τὴν Βουλῆν τῶν Ἀντιπροσώπων βραβεῖον διὰ τὴν ἐφεύρεσιν μιᾶς ἀεροστατικῆς μηχανῆς χρησιμοῦν εἰς τὴν μεταφορὰν τῶν ἐπιστολῶν καὶ ἐπιδοκιμῶν, πολλοὶ ἐνόμισαν ὅτι κάποιός τις ἔχει σκοπὸν νὰ παρουσιάσῃ κινὴν φανταστικῶς πράγμα ἢ ὁμιροπολήματα. Ἀλλ' ἤδη θέλουσι ἀπορῆσαι βεβαίως ὅταν μάθουν ὅτι τοῦτο δὲν ἦτον ἐκταστικὸς φανταστικὸς, ἀλλ' ἰδέα ἐπισημονικῆς βλητικῆς εἰς ἐνέργειαν διὰ τῆς σταθερότητος καὶ τῆς ἐπιμονῆς. Οἱ μηχανικοὶ δυσκόλως θέλουσι πιστεῦσαι ὅτι ἡ ἀτμοκίνητος μηχανὴ ἢ τις θέλει διέρχεται ἐντὶ ἀέρα θέλει ἔχει τὴν δύναμιν εἰκοσι ἢ πικῶν, καὶ δὲν θέλει ἔχει βάρος, μὲ τὸν καταπυκνωτὴν ἢ ἀερόναστον (α) καὶ τὴν ἀναγκαῖον ὕδωρ, εἰμὴ 600 λιτρῶν. — Ἄς κάμωμεν ἤδη τὴν περιγραφὴν τῆς μηχανῆς τοῦ Κ. Ἑνσῶνος (Henson). Τὸ ὄχημα, κελισμένον ἀφ' ὅλα τὰ μέρη καὶ διορισμένον νὰ φέρῃ τοὺς ἐπιβάτας, τοῦ μηχανικοῦ, τὸ πρότωμα ἢ τὸν ἀναγεννητὴν, (β) εἶναι κρεμασμένον ἐν μέσῳ ἐνὸς περιβλήματος (περιβάλλει) πολλὰ ἐλαφροῦ, ἀλλὰ πολλὰ δυνατοῦ, κεκαλυμμένου ἀπὸ ἕν ὑφασμα πολλὰ ἐλαφρὸν ὡσαύτως. Το περιβλήμα τοῦτο, τὸ ὁποῖον ἔχει 150 ποδῶν μῆκος ἐπὶ 30 πλάτους, ἐκπληροῦται ἐργῶν τῶν πτερῶν, χωρὶς ὁμῶς νὰ ἔχη μήτε ἀρθρῶσιν μήτε κίνησιν. Προχωρεῖ εἰς τὸν ἀέρα ἐξ ἐνὸς μέρους κατὰ πλεον ὑψομένου παρα τὸ ἄλλο. Εἰς τὸ μέσον τοῦ χαμηλοτέρου μέρους ὑπάρχει ἐφηρμοσμένη μίαν εὐρά 50 ποδῶν μήκους, κάτωθεν τῆς ὁποίας εἶναι τὸ πηδάλιον. Τὰ παραρτήματα αὐτὰ χρησι-

μεύουσι νὰ δίδουσι τὴν διεύθυνσιν καὶ κινουμένη μετ' ὀχονίαν τὰ ὁποία ἐπάγονται εἰς τὸ ὄχημα. Ὅπισθεν τοῦ περιβλήματος εὐρίσκονται ἀκόμη δύο τροχοὶ μὲ πτερὰ εἰκοσι ποδῶν διαμέτρου, κινούμενοι ἀπὸ τὴν μηχανὴν τῶν ἀερίων, ἀλλὰ τὸ πλεον ἀξιοσημειώτον εἶναι ὁ ἀναγεννητὴς καὶ ὁ καταπυκνωτὴς. Ὁ ἀναγεννητὴς εἶναι ἐσχηματισμένος ἀπὸ μίαν πεντικοντάδα περίπου τετμημένων κώλων, ἀνατετραμμένων καὶ διατεθειμένων ἄνωθεν καὶ κύκλῳ τῆς κινήσεως. Ὁ καταπυκνωτὴς εἶναι ἐσχηματισμένος ἀπὸ μικροὺς σωλήνας ἐκτεθειμένους εἰς τὸν ῥῆν τῶν ἀέρος παραγομένου ἀπὸ τὸ πρῆξιμον τῆς μηχανῆς.

Τέλος πάντων, ἡ ὅλη ἐπιπέδεια τῆς μηχανῆς εἶναι 4,500 τετραγ. ποδῶν. Τὸ βάρος ὅλης τῆς μηχανῆς, μὲ τὸ φρεγιόντης, εἶναι περίπου 3,000 λιτρῶν. Φαίνεται ὅτι τὸ βάρος τοῦτο, λογαριάζομενον διὰ τοῦ τετραγωνικοῦ διακύβου, εὐρίσκεται πολὺ ὀλιγώτερον παρὰ εἰς τὰ πτηνὰ. Πρὸς κατάληψιν τῶν ἀναγνωστῶν μας, προσθέτομεν ὅτι ἡ μηχανὴ εἰς τὸν ἀέρα πετώσα ἔχει τὸ ὁμοίωμα ἐνὸς γιγαντιαίου πτηνοῦ τοῦ ὁποίου τὰ πτερὰ μένουσι ἀκίνητα. Ὅποιονδήποτε καὶ ἀν ἤθελεν εἰσθαι τὸ ἀποτέλεσμα τῆς ἐφευρέσεως αὐτῆς, στοργίζομεθα ὅτι εἶναι ἀδύνατον νὰ μὴν ἀποδώσῃ τις εἰς τὸν ἐφευρετὴν ὅτι ἐνίκησεν ἤδη τὰ ἐμπόδια τὰ ὁποία ἐμπόδιζον μέχρι τοῦδε ὅλας τὰς ταυτέρας φύσεως δοκιμάς. Δὲν ἀμφισβάζομεν ποσῶς ὅτι ὁδῶν τὸν δρόμον τὸν ὁποῖον ἤρριξε, θέλει φθάσει ἐπὶ τέλους τὸν ὁποῖον προσέθετο σκοπὸν. Ποῖοι θέλουσι εἰσθαι τοῖς αἰ ἐμπορικαὶ καὶ πολιτικαὶ μεταβολαὶ αἱ ὁποία θέλουσι παραχθῆ ἀπὸ τὴν νέαν αὐτὴν κατάκτησιν τοῦ ἀνθρώπου;

(Ἐκ τῆς Νομοθετικῆς)

Κύριε Συντάκτα τοῦ Ἑρμοῦ.

Φθονερός τις καὶ ἀσημάντος τῆς πόλεως μας κάτοικος ὑπὸ τὸ στοιχεῖον Ν. καὶ ὑπὸ πρόσχημα περιηγητοῦ κεκρυμμένος κατεχώρησεν εἰς τὸ ὑπ' ἀριθ. 38 φύλλον τοῦ ἀνεξαρτήτου μίαν ἐπιστολιμαίαν διατριβὴν διὰ τῆς ὁποίας παραλόγως καθάπτεται τοῦ δήμου Ἑρμοῦπόλεως, τῶν Σχολείων, τῶν ἀρχῶν καὶ κυρίως ἐμοῦ τοῦ ὑποταγμένου. Τοιοῦτοι λιβελλοὶ δὲν εἶναι βεβαίως ἀξιὸς ἀπαντήσεως, ἀλλ' ἐπειδὴ ὁ μόνος σκοπὸς τοῦ ἀρθρογράφου ἀποδίδει εἰς τὸ νὰ προσβάλῃ ἐμὲ, κρίνω ἀναγκαῖον νὰ τὸν ἀντιτάξω τὴν ἀκόλουθον ἀπάντησιν, τὴν ὁποίαν παρακαλῶ νὰ καταχωρήσῃ εἰς τὸ προσεχῆς φύλλον τῆς ἀξιολόγου ἐφημερίδος σας.

Τὰ Σχολεῖα τῆς Ἑρμοῦπόλεως δὲν περιμένουν νὰ ἐπικρίνεται καὶ νὰ κατακρίνεται ἀπὸ τοὺς ἐπιπολαιῶς διαδοῦντας ἀπὸ τὴν Ἑρμοῦπολιν.

Ὁ δὲ δῆμος, εἰ κατὰ καιροὺς διοριζόμενος ἐπὶ τῶν Σχολείων ἐφορεῖ, τὸ Δημοτ. Συμβούλιον, καὶ ἀποσπᾷ αἱ λοιπαὶ ἀρχαὶ εἰδείξαι καὶ λόγῳ καὶ ἔργῳ τὸ πρὸς τὴν παιδείαν δικαίως αἰσθημα, καθὼς καὶ τὸ εἰς τὴν καλὴν τῶν διδασκάλων ἐκλογὴν ζήλον τῶν, τοὺς ὁποίους ὁ κάλσμός μου δὲν δύναται νὰ ἐπαινεῖ ἐπαξίως. Τοῦτο μαρτυρεῖται πραγματικῶς ἀπὸ τὸν ἀριθμὸν τῶν Σχολείων, ἀπὸ τὴν πρῶτον τῶν μαθητῶν, καὶ ἀπὸ τὴν χρητισθῆσιν ἢ εἰς

βασίλειον ἐν γένει εἰς τὰ σχολεῖα τῆς Ἑρμοῦπόλεως. Ὅθεν, ἐπρεπεν ὁ Κ. Ν. νὰ αἰσχυρῶθῃ δημοσιεύων ἀσκέπτως καὶ παραλόγως τοιαύτας ὑβρίεις καὶ βλασφημίας κατὰ τῶν φιλομούσων Ἑρμοπολιτῶν καὶ ἐκφράζων ἀναίσθητως » Ἐὰν εἰς τὴν Ἑρμοῦπολιν ἀκόμη εὐρίσκεται » κεκοιμισμένον, τὸ αἶσθημα τῆς φιλομαθείας » πολὺ πλεον εἰς τὰς λοιπὰς πόλεις καὶ χώρας » τῆς Ἑλλάδος; Διότι πρέπει νὰ γνωρίζῃς ὅτι ὄχι εἰς τὴν Ἑρμοῦπολιν, ὄχι εἰς τὰς λοιπὰς πόλεις καὶ χώρας τῆς Ἑλλάδος ἀλλ' οὔτε γωνίαν ὑπάρχει εἰς τὴν Ἑλλάδα κατοικημένη, τῆς ὁποίας εἰ κάτοικοι νὰ μὴν ἦναι κυριευμένοι ἀπὸ τὸ εὐγενὲς αἶσθημα τῆς φιλομαθείας. Ἴσως δὲ εἰς αὐτὸν μόνον, φαίνεται καὶ τὸ τῆς φιλομαθείας καὶ πᾶν ἄλλο αἰσθημα κεκοιμισμένον, ἐκτὸς τοῦ φθόνου.

Ἐπισκεφθεὶς λέγει, τὰ σχολεῖά μας διὰ νὰ κάμῃ τινὰς παρατηρήσεις, διότι ἀγαπᾷ πολὺ » τὴν πρῶτον » καὶ κατ' ἐξαιρέσιν, ὀλίγον » ἔλειψε νὰ μὴ γνωρίζῃ τοὺς εἰς τὸ διευθυνόμενον ὑπ' ἐμοῦ Σχολεῖον μαθητάς; ἐπῆρξεν ἀπὸ » τὰς χεῖρας τῶν ἐν βιβλίον καὶ ἤρριξε νὰ τοὺς » ἐρωτᾷ δι' ὅσα ἐμάθην, πλὴν δὲν εἶδεν ἄλλο » εἰς αὐτὰ, εἰμὴ καθαρὸν ψιτακισμόν. Ἄς μὲ συγχωρήσῃ ὁ Κ. Ν. νὰ τοῦ εἰπῶ ὅτι ψεύδεται. Ὅτι ποῖ δὲν ἤμευσα κανένα ἐκ τῶν λοιπῶν διδασκάλων νὰ ἀναρῶν τὴν ἐπίσημον τοῦ περιηγητοῦ τούτου ἐπίσκεψιν, ἀλλ' οὔτε ἐγὼ εἶδον εἰς τὸ σχολεῖόν μου τοιοῦτον ἄτομον οὔτε νὰ μὲ ἐπισκεφθῇ οὔτε νὰ ἐξετάσῃ κανένα ἐκ τῶν μαθητῶν μου μολοῦσι κατὰ τὸ διάστημα τῶν τεσσάρων μηνῶν, ἀπὸ ἐδωρισθῆν δὲν ἔλειψα μήτε στιγμήν ἀπὸ τὸ χρεῖός μου. Ἀλλὰ καὶ ποῖον δικαίωμα εἶχεν αὐτὸς νὰ εἰσέλθῃ εἰς κοινὸν τοῦ Δήμου Σχολεῖον καὶ νὰ ἐξετάσῃ τοὺς μαθητάς αὐτοῦ ἀνεὺ τῆς ἀδείας καὶ συγκατανεύσεως τοῦ διδασκάλου; Ἐπομένως καὶ ἐὰν φερόμενος μὲ τὴν βλαβερὴν καὶ ἀνυπερβίαν ἐξέτασε τῶν τε κανένα μαθητῶν, καὶ κατὰ περίστασιν ἤθελεν ἐξετάσει τὴν ἀμελεστερον μεταξὺ τῶν μαθητῶν, ἢ καὶ αὐτὸς οἶδεν εἰς ἐξεταστής δὲν ἐγνώριζεν ἐκεῖνα περὶ ὧν ἐξετάσεν, ἐπρεπεν ἄρα ὁ διδασκαλὸς νὰ ἦναι εἰς τοῦτο ὑπεύθυνος καὶ νὰ κατακριθῇ ὡς μὴ γνωρίζων ἢ μὴ ἐκτελῶν τὰ χρέη του;

Πρὸς τούτοις ψεύδεται διότι ἀφ' ὅτου διωρίσθην εἰς αὐτὴν τὴν σχολὴν δὲν ἐγένεον ἐξετάσεις διὰ νὰ προβιβάσθωσι μαθηταὶ εἰς τὸ Ἑλληνικόν, ἀλλ' οὔτε ἐπροβιβάσθη διὰ νὰ εἰπῇ πίστοι, πᾶντες ἀνεπίδοκοι εἰς τὴν τάξιν τοῦ Κ. Βαλίτα, καὶ ἐπειτα πάλιν κατεβιβάσθησαν.

Ἄλλ' ὡς πρὸς τοῦτο εἶναι περιττὴ πᾶσα ἀπάντησις, ἀπὸ ὁ διδασκαλὸς Κ. Βαλέτας ἀνήρως ἐπισήμως τὸ μέρος τοῦτο τῶν ψευδολογιῶν τοῦ κυρίου περιηγητοῦ πρὸς αἰωνίαν καταισχύνῃν του.

Περὶ δὲ τοῦ ψιτακισμοῦ εἶναι πολὺ μακρὰν ὁ περιηγητὴς μας οὗτος νὰ ἐνοήσῃ τὴν ὀρθτὴν σημασίαν τῆς λέξεως, ἐπειδὴ ὁ ἕλεος ψιτακίσε, τὰς λέξεις καὶ τὰ γράμματα εἰς τὸ ἀνορθρον καὶ κακοσύνθετόν του ἄρθρον χωρὶς νὰ ἐνοητικότε ἀφ' ὅσα λέγει καὶ γράφει, κρίνων βεβαίως τατα ἐκ τῶν ἰδίων τὰ ἀλλότρια. Ὀλίγην ἰδέαν ἔχει ὁ γράφων περὶ Δημοτ. Σχολείων, καὶ πολὺ ὀλιγώτερον δύναται νὰ κρίνῃ περὶ αὐτῶν Ὅθεν κάμνει καλὰ ἀρεῖων τοῖς τῶν Σχολείων εἰς τοὺς ἀνεγείροντας καὶ διατηροῦντας αὐτὰ,

(α) Ὅργανον δι' οὗ πικνοῦται συνεχῶς ὁ ἀέρ.
(β) Ὅργανον ἐξ οὗ ἐξέρχεται ὁ ἀέρος.

